

Plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder mot diskriminering

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Realgymnasiet Västerås

lå 24-25

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskolan Realgymnasiet Västerås med Naturbruksprogrammet och Hantverksprogrammet.

Ansvariga för planen

Rektor är ytterst ansvarig.

Vår vision

Vi vill att medarbetare och elever skapar framtidens skola tillsammans i ett tillåtande klimat, och med goda relationer mellan alla som finns i verksamheten. Vi vill ge så många barn och ungdomar som möjligt de bästa förutsättningarna att utvecklas och lyckas under skoltiden - och i framtiden.

Vi vill arbeta i en verksamhet som är fri från diskriminering och kränkande behandling.

Vi vill att eleverna ska känna att de blir sedda och att de kan känna sig trygga, men även att de utmanas och utvecklas - var och en efter sina egna förutsättningar. Den elev som behöver stöd i sin strävan mot sitt mål ska få det.

Planen gäller från

2024-09-01

Planen gäller till

2025-08-31

Elevernas delaktighet

Respektive klass har under terminen mentorstid där det finns möjlighet till diskussion och dialog.

I Elevrådet följs planen upp en gång per termin. Fokus ligger på att utveckla och utvärdera aktiviteterna i planen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen finns synlig och tillgänglig för vårdnadshavare via Lärande-skola-appen, där de också bjuds in till att komma med reflektioner och synpunkter på planen.

Medarbetares delaktighet

Medarbetare och skolläda har en kommunikation och dialog rörande händelser eller förändringar som rör denna plan. I framtagande av planen har vi utgått från utfallet av den senaste (anonyma) Trygghetsenkäten som vår skola genomför, och detta år även Skolenkäten för vt -24.

Under EHS-möten (Elevhälsans Strategiska Möten) varje vecka, med EHT (Elevhälsoteamet), framkommer insikter som berör planen både vad gäller innehåll och utfall. Detta sker också under våra EHM (Elevhälsomötet) då medarbetare har möjligheter att ta upp händelser som rör en enskild klass, och som då också kan påverka planens innehåll och utfall.

Medarbetarna har också veckovisa möten på måndagar och tisdagar där vid behov planen tas upp till revidering och översikt eller att nya fakta presenteras från forskning eller undersökningar, t.ex. Trygghetsenkäten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Genom elevenkäter (t.ex. genom de temperaturmätningar som eleverna gör innan varje EHM och vars frågor bl.a. bygger på innehåll i denna plan, men även de återkommande anonyma Trygghetsenkäterna). vt -24 genomförs också Skolenkäten för åk 2 (och medarbetare) hos oss – där kommer ytterligare ett perspektiv in.

Genom att skolans Elevråd berör planen och utfall och kommer med förslag till revideringar av den.

Genom kontinuerliga lägesanalyser av klasser och enskilda elever under EHS och EHM.

Genom kontinuerliga samtal i respektive klasser om trivsel, trygghet och fortskridande trygghetsskapande arbete. Till exempel under mentorstid.

Genom att diskussioner och reflektioner sker bland medarbetare som en del i vardagsarbetet.

Genom analys och utvärdering av föregående plan inom lärarlaget. Görs i anslutning till terminsstart eller terminsslut.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan (*elever, medarbetare, vårdnadshavare etc.*)

Elever, medarbetare och vårdnadshavare. Vårdnadshavare har kontinuerlig kontakt med mentor och de synpunkter som kommer skolan till del, påverkar innehållet av nästa års plan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Skolenkäten (vt -24) visar att Realgymnasiet Västerås har *ökat eller ligger kvar på samma nivå* vad gäller de sammanslagna värdena för killar och tjejer i alla kategorier *utom* i kategorin *Kritiskt tänkande* (-0,2) i jämförelse med siffrorna för enheten i Skolenkäten vt -22.

Jämför vi killar och tjejer så ser vi att tjejerna i alla kategorier har *ökat* sina värden. Killarna har *minskat* värdena i alla kategorier *utom* i kategorierna *Studiero* (+0,4) och *Elevhälsa* (+0,3). Särskilt noteras att killarnas värden sjunkit mest i kategorierna *Kritiskt tänkande* (-2,6), *Förhindra kränkningar* (-1,8), *Inflytande* (-1,7), *Stimulans* (-1,7), *Information om utbildningen* (-1,6) och *Trygghet* (-1,5) i jämförelse med siffrorna för enheten i Skolenkäten vt -22.

Enheten ligger vidare, i jämförelse med Riket, *under* Rikets sammanslagna värden för killar och tjejer i kategorierna *Stimulans* (-0,2) och *Kritiskt tänkande* (-0,4) i Skolenkäten vt -24.

Jämför vi med riket för flickor så ligger våra flickor *under* Rikets siffror endast i kategorin *Kritiskt tänkande* (-0,1). Jämför vi våra värden med Riket för pojkar så ligger våra killar *under* i som mest i kategorierna *Kritiskt tänkande* (-2,6), *Stimulans* (-0,7) och *Inflytande* (-0,6).

Vår egen anonyma Trygghetsenkät som genomförs varje höst med *alla* elever i alla skolans årskurser visar att eleverna (både killar och tjejer) under ht -23 låg lågt i värdena (i bedömning från Huvudman) vad gäller *Utvecklingssamtalet* (4,1), *Lärarnas variation av lektionerna så att eleverna får arbeta på olika sätt* (4,4), *Hur ofta eleverna får öva att diskutera svåra frågor där man kan tycka olika* (4,9) samt *Hur lätt det är att få hjälp av elevhälsan* (4,6) (på en tiogradig skala). Trygghetsenkätens frågor baserar sig på Skolenkätens frågor.

Diskussioner och reflektioner (medarbetare):

Även om killarnas antal relativt tjejernas är relativt litet så finns en negativ trend i resultaten i Skolenkäterna för killarna. Vi ser behov av att fastställa varför värdena gått ner så mycket i synnerhet för kategorier som denna plan direkt eller indirekt berör.

Under året har vi jobbat med **EHM** (Elevhälsomöte). Vilket ger skolans medarbetare möjlighet att genom kollegiala diskussioner proaktivt agera i klasserna. Detta tar givetvis mötestid i anspråk men ger just möjlighet att upptäcka och motverka exempelvis utanförskap i en klass. EHM har dock gett oss möjlighet att arbeta förebyggande vilket är något vi verkligen vill åstadkomma.

Vi har jobbat mycket med att skapa samma **struktur** för alla typer av lektioner senaste åren. Kan det vara så att eleverna upplever att lektionerna nu blivit alltför lika och att lektionerna i det sammanhanget blivit lite för fyrkantigt? Även om det givetvis också kan finnas en trygghet i att känna igen sig i lektioner och situationer. Medarbetarna upplever strukturen som bra men vi måste vara öppna för att skapa *olika* sätt att fylla strukturen och givetvis att låta elevinflytandet bli än mer påtagligt. Eleven kommer att känna större tillfredsställelse och trygghet om denne känner att man får, uppmuntras och kan påverka.

Arbetet med att följa **upp och motverka elevfrånvaro** har varit utmanande. Många elever har närvaroproblem som ligger utanför skolans sfär. Här behövs ytterligare insatser.

Mentorerna har även detta år arbetat hårt med att **agera snabbt** om någon situation uppstått. Detta har upplevts fungerat väl och haft en trygghetsskapande effekt. Vi ser behov av att arbeta ännu tydligare med mobiltelefonkulturen nästa läsår. I samband med det krävs också en insats hur vi uttrycker oss, både i verkligheten och på sociala medier. Elevernas språkbruk och agerande är inte alltid tillfredsställande.

Diskussioner och reflektioner (Elevrådet med intryck av klasskamrater):

Elevrådet upplevde förra planen som alltför omfattande och vill gärna **se planen i ett smidigare, kortare och mer lättöläst format**.

Elevrådet upplevde inte att killar och tjejer särbehandlas på något sätt, vare sig i undervisningssituationen eller i bedömnings – eller betygssättningssituationen.

Elevrådet föreslog att eleverna bör kunna **tycka till i fritext på exempelvis**

Temperaturmätningarna inför EHM. Där skulle ev. kränkningar m.m. kunna anges för att sedan tas

vidare till mentor och skolledning. Detta åtgärdades redan under förra läsåret, men vi kommer att visa på möjligheten igen.

Diskussioner och reflektioner (vårdnadshavare):

Det har kommit till rektors kännedom att två vårdnadshavare haft synpunkter på planen. I båda fallen berodde det på att de inte hittat den i våra digitala kanaler. Vi måste se till att **planen ska vara lättillgänglig** både fysiskt och digitalt.

Skolenkäter från Skolinspektionen hittar du [här](#).

[Vill du se Skolenkäter i pappersform så kan Rektor hjälpa till med det]

Trygghetsenkäten 2022 och 2023 (se nedan)

Svarsfrekvens	77%	81%
Antal svar	195	198
Frågor	Västerås 2022	Västerås 2023
Tycker du att lärarna förklarar vad du behöver kunna i de olika ämnena?		5,4
Tycker du att du får veta hur det går för dig i skolarbetet?		5,6
Tycker du att utvecklingssamtalet är till hjälp för dig?		4,1
Hur ofta får lärarna dig att bli intresserad av skolarbetet?	4,8	5,2
Tycker du att lärarna varierar lektionerna så att ni får arbeta på olika sätt?	4,3	4,4
Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet?		7,0
Tycker du att lärarna får dig att tro på dig själv i skolarbetet?		5,1
Hur ofta förklarar lärarna vad du ska göra på lektionerna så att du förstår?		7,0
Hur ofta får du den hjälp du behöver under lektionerna?	6,7	7,3
Hur ofta tycker du att skolarbetet är alldeles för svårt?	6,3	5,2
Tycker du att du får den hjälp du behöver av skolan för att klara skolarbetet?		8,3
Hur mycket pratar lärarna om att allt man hör och läser, till exempel på internet, inte behöver vara sant (källkritik)?		6,9
Hur mycket tycker du att ni elever får öva på att diskutera frågor där man kan tycka olika?		4,9
Känner du dig orättvist behandlad av någon lärare eller annan vuxen på skolan?	8,2	7,6
Tycker du att lärarna behandlar alla elever lika oavsett om de är flickor, pojkar eller har en	7,9	7,5
Hur tycker du att eleverna bemöter varandra på skolan?		7,2
Hur tycker du att eleverna bemöter vuxna på skolan?		7,3
Hur mycket tycker du att ni elever får vara med och påverka hur ni ska arbeta på		5,1
Hur mycket tycker du att de vuxna i skolan lyssnar på förslag från eleverna, till exempel från klassråd eller elevråd?		5,3
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna?	6,3	6,5
Hur ofta är det så stökigt på lektionerna att du har svårt att koncentrera dig?	6,1	5,7
Känner du dig rädd för andra elever i skolan?	9,0	8,9
Känner du dig rädd för någon lärare eller annan vuxen i skolan?	9,3	9,3
Känner du att du kan vara dig själv i skolan?		7,2
Känner du dig trygg i skolan?	7,6	7,8
Tycker du att de vuxna i skolan har koll på vad som händer på rasterna?	5,3	5,3
Litar du på att de vuxna i skolan gör tillräckligt om någon elev blir illa behandlad?	6,6	6,6
Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan, till exempel skolsköterskan?		4,6
Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår?	6,7	6,7
Hur nöjd är du med din skola?	6,7	7,2
Medel frågorna från 2022 (uträknat för 2022 och 2023)	6,8	6,7
Medel årets samtliga frågor		6,4

Årets plan ska utvärderas senast

2025-08-31

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Genom elevenkäter (till exempel genom de temperaturmätningar som eleverna gör innan varje EHM och vars frågor bl.a. bygger på innehåll i denna plan, men även de återkommande anonyma Trygghetsenkäterna).

Genom att skolans Elevråd berör planen och utfall och kommer med förslag till revideringar av den.

Genom kontinuerliga lägesanalyser av klasser och enskilda elever under EHS och EHM.

Genom kontinuerliga samtal i respektive klasser om trivsel, trygghet och fortskridande trygghetsskapande arbete. Till exempel under mentorstid.

Genom att diskussioner och reflektioner sker bland medarbetare som en del i vardagsarbetet.

Genom analys och utvärdering av föregående plan inom lärarlaget. Görs i anslutning till terminsstart eller terminsslut.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor är ytterst ansvarig.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

T.ex. enkäter, individuella intervjuer, gruppintervjuer, trygghetsvandringar, arbetsplatsträffar eller andra samtal, händelserapportering rörande kränkingsärenden samt hot och våld etc.

- Medarbetare har möjlighet att delge risker för diskriminering och kränkande behandling som finns i vår verksamhet i samband med personalmöten varje vecka.
- Medarbetarna (mentorerna) har möjlighet att upptäcka och diskutera under introsamtal och utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Medarbetare och elever tittar på resultatet av elevenkäter och reflekterar över dessa samt ger förslag på förbättrande åtgärder som kan vidtas. Sker främst under mentortid.
- Medarbetare och elever identifierar vilka förutsättningar vi har för att skapa och upprätthålla likabehandling i vår verksamhet. Risker ska givetvis också beaktas.
- Skolsköterskans hälsosamtal.
- Samtal i EHT.
- Skolledares händelserapporter.
- Elevernas möjlighet att diskutera den psykosociala arbetsmiljön under mentorstid.
- Eleverna har möjlighet att identifiera vilka risker för diskriminering och kränkande behandling som finns i vår verksamhet i samband med Elevrådsmöten.
- Genom skyddsronder med skolledning, elevskyddsombud och medarbetarnas skyddsombud.

Områden som berörs i kartläggningen

- *Diskriminering.*
- *Kränkande behandling.*
- *Trygghet.*

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Se under kartläggningsmetoder ovan.

Hur medarbetare har involverats i kartläggningen

Se under kartläggningsmetoder (ovan).

Resultat och analys

Utifrån samtal som bygger på resultat av den enkätundersökning som görs på skolan under varje höst, med personal och elever, så har det inte framkommit några tydliga systematiska kränkningar utan skolan är en god miljö för eleverna att vistas i.

Fortsatta diskussioner med elever som använder ett tufft språkbruk gentemot skolkamrater (verbalt och i text som på social medier) är dock aktuellt.

Likaså fortsätter arbetet med att öka elevgruppers möjligheter att lära känna varandra bättre.

Kartläggningen som vi redan gjort visar på detta

Den främsta kartläggningen på Realgymnasiet i Västerås sker i det vardagliga muntliga samtalet med enskilda elever eller elevgrupper. I de flesta fall där personal fått vetskap om någon form av problem i elevgruppen så är det för att eleverna kommer och pratar med personalen om det. Den största styrkan för Realgymnasiet Västerås är det förtroende som eleverna har för skolans personal. Och det förtroende som skolans personal kan visa eleverna. Ska man reflektera något så kan man ställa sig frågan om det finns något mörkertal, där situationer inte kommer till personalens kännedom. Dock hävdar ofta eleverna att de upplever att det finns en vuxen på skolan som de kan prata med om det hänt något särskilt.

Historiskt sett så har Realgymnasiet Västerås få diskrimineringar eller kränkningar utifrån DO:s diskrimineringsgrunder. De gånger någon elev fått utstå verbala påhopp eller påhopp via nätet så har det generellt handlat om svartsjukedrama eller olyckliga ordval i dispyter.

Främjande insatser

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat. Det betyder att detta arbete är en viktig del vid planering och genomförande av undervisningen och den undervisningsfria tid som eleverna tillbringar på skolan. Det handlar bland annat om att lärare har samma positiva förväntningar på alla klasser och på alla enskilda elever, hur grupper organiseras så att alla elever kommer till sin rätt och hur lärare och elever bemöter varandra. Det handlar också om att organisera undervisningen så att alla elever utmanas och utvecklas, att eleverna får samtala om vilka värderingar som är viktiga att vårda och att de görs delaktiga i skolans verksamheter.¹

Insatsområde FR:01

Plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder mot diskriminering.

Områden som berörs av insatsen

Diskriminering.

Kränkande behandling.

Trygghet.

Mål

Denna plan måste omformas och bli mer tillgänglig för elever och vårdnadshavare. Den måste alltså bli ett än mer levande dokument för verksamheten. Skolans medarbetare är vana vid dylika texters utformning, men den måste också tränga igenom till elever och vårdnadshavare så att den proaktivt kan främja kunskaperna om innehållet.

Uppföljning

Uppföljning i Elevråd.

Uppföljning i EHT.

Insats

Planen uppdateras vid behov.

Planen finns lätt åtkomlig i Lärande-skola-appen för till exempel vårdnadshavare.

Planen presenteras av mentorerna för respektive klasser och eleverna uppmanas att komma med synpunkter på densamma och arbetet mot kränkande behandling och åtgärder mot diskriminering. Detta berörs redan men ska nu skrivas in i vår planering.

Planen skrivs och struktureras upp på ett för eleverna mer tilltalande sätt.

¹ Skolverket (2014), *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda*, sid. 12

Planen finns i skriftlig version på skolan.

Ansvarig

Rektor.

Elevråd.

EHT.

Datum när det ska vara klart

2025-08-31.

Insatsområde FR:02

Medarbetarnas Måndagsmöten, EHT och Elevråd.

Områden som berörs av insatsen

Diskriminering.

Kränkande behandling.

Trygghet.

Mål och uppföljning

På våra Måndagsmöten med medarbetare, på EHT och i Elevrådet kommer Plan mot kränkande behandling och aktiva åtgärder mot diskriminering att finnas med som en punkt på dagordningen.

Insats

Skriva in planen som en särskild punkt, eller se till att beröra dess innehåll, under varje möte i konstellationerna ovan.

Ansvarig

Rektor

EHT

Elevrådet

Datum när det ska vara klart

24-12-31

Insatsområde FR:03

Trygghet

Områden som berörs av insatsen

Trygghet och trivsel i allmänhet.

Mål och uppföljning

På elevers initiativ startar vi i ht -24 en fadderverksamhet där elever (i främst åk 3) blir faddrar för elever i åk 1. Målet är att knyta kontakter över åldersgränser och skapa en tryggare och än varmare känsla på skolan.

Insats

Elever i åk 3 planerar för fadderverksamhet gentemot elever i åk 1.

Ansvarig

Mentor

Datum när det ska vara klart

Projektet startar 240831 och pågår

Insatsområde FR:4

Undervisning

Områden som berörs av insatsen

Diskriminering.

Kränkande behandling.

Trygghet.

Mål och uppföljning

För att ytterligare främja tydlig implementering av planens innehåll så har vi som mål satt att skapa ämnesspecifika insatser i respektive kurs på skolan. Till exempel att i Svenska 2 kommer vi diskutera och tala om minoritetsspråken i Sverige; varför är de idag att betrakta (officiellt) som minoritetsspråk? I genomgången av litteraturens epoker kommer fokus under delar av litteraturhistorien att ligga på olikheter mellan manliga och kvinnliga samt könöverskridande författare och deras villkor under olika perioder. Ett annat exempel kan vara att i Matematik 1a använda uppgifter med namn som representerar olika kön, etniciteter och kulturer.

Insats

Varje lärare skriver ned hur denne jobbar med planens innehåll och integrerar dess innebörd i just sin kurs.

Ansvarig

Lärare

Datum när det ska vara klart

25-03-09

Förebyggande åtgärder

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.²

Insatsområde FÖ:1

Spelregler för medarbetare och för elever.

Områden som berörs av insatsen

Trygghet.

Mål och uppföljning

Under flera år har skolans ordningsregler och spelregler i klassrummen vuxit fram. Nu är det dags att sätta ord på våra förhållningsregler mot varandra. Hur uttrycker vi oss? Hur agerar vi? Vilken attityd ger vi uttryck för? Vilken grundhållning har vi till varandra etc? Målet är att skapa tryggare skola där varje elev och medarbetare möts av respekt och förståelse i den verkliga världen som i den digitala.

Insats

Under studiedagar påbörjar medarbetarna ett arbete med att ta fram grundläggande spelregler. Eleverna kommer likaså att få ta del av dessa och komma med justeringsförslag och tillägg. Till detta kan även Elevrådet nyttjas.

Ansvarig

Rektor.

Mentor.

Datum när det ska vara klart

25-03-09

Insatsområde E

Motverka den negativa trend som finns i killarnas resultat i Skolenkäten vt -24.

Områden som berörs av insatsen

Likabehandling.

Mål och uppföljning

² Skolverket (2014), *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda*, sid. 44

Även om elevrådets medlemmar inte upplevt någon särbehandling så ska den negativa trenden motverkas, särskilt vad gäller kategorierna *Förhindra kränkningar* (-1,8) och *Trygghet* (-1,5) (det gäller alltså Skolenkätens siffror för vt -22 respektive vt -24).

Insats

Vi kommer att genomföra intervjuer med killarna i (nuvarande) åk 3 för att höra hur de ser på siffrorna, och genom diskussioner närma oss vad de upplever som kan rendera i sådana siffror som framkommit. Vi kommer sedan att fortsätta samma samtal med killarna i åk 2 och åk 1 för att höra hur de upplever skolverksamheten och, om behov föreligger, vi på skolan kan möta dem på ett sätt.

Ansvarig

Mentor.

Rektor.

Datum när det ska vara klart

25-03-09

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Bakgrund

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Varje enskild verksamhet ska arbeta med aktiva åtgärder enligt lagens krav. Arbetet ska ske i samverkan med elever och anställda inom verksamheterna i fyra steg och inom fem områden. Varje enhet ska löpande dokumentera arbetet.

Arbete i fyra steg inom fem områden

Undersökningen kan ske på olika sätt, t.ex. genom:

- enkäter
- individuella intervjuer
- gruppintervjuer, arbetsplatsträffar eller andra samtal

Undersökningen ska ske utifrån samtliga diskrimineringsgrunder oberoende av hur arbetsstyrkan är sammansatt och göras på en övergripande nivå för att identifiera de risker/hinder som finns på arbetsplatsen.

Rutiner för akuta situationer

Riktlinje

Realgymnasiet Västerås ska bedriva en skola där alla elever kan känna sig trygga och där ingen ska behöva bli kränkt, diskriminerad eller trakasserad. Varje elev ska få möjlighet att utvecklas; var och en efter individuell förmåga.

Genom en god relation med eleverna och högt i tak gällande kommunikationen så får personalen veta mer om strömningar i det vardagliga arbetet. På så vis är det lättare att få reda på problem i elevgruppen och därmed åtgärda dessa. Personalen rör sig ofta ute bland eleverna vilket underlättar upptäckten av eventuella problem. Vårdnadshavare kan även ringa och delge skolan om något hänt bortom vår vetskap.

Personalen rör sig i skolans lokaler. Personalen samverkar för att skapa goda relationer mellan lärare - elev. Personalen för en kontinuerlig dialog om hur elevernas skolsituation ser ut. Skolan har mentorer som inte är betygssättande vilka elever kan vända sig till för samtal om sin skolsituation.

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Rektor Martin Helmér; martin.helmer@realgymnasiet.se 010-1398224
Biträdande rektor Theresé Forenius therese.forenius@realgymnasiet.se 010-1398643
Mentor Mia Asmussen; mia.asmussen@realgymnasiet.se 010-1398640
Mentor Jonathan Winfeldt jonathan.winfeldt@realgymnasiet.se 076-6472076
Mentor Paul Wils kier; paul.wils kier@realgymnasiet.se 010-1398627
Skolsköterska Eva Gregefalk; eva.gregefalk@realgymnasiet.se 073-0844736
Kurator Shavbo Hosseini; shavbo.hosseini@realgymnasiet.se 010-1398633
Speciallärare Cajsa Wallin; cajsa.wallin@realgymnasiet.se
Specialpedagog Petra Törnros; petra.tornros@realgymnasiet.se

Eller förstås vem som helst bland medarbetarna som eleven har förtroende för.

Rutin för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. a) Elev eller personal som uppmärksammat kränkning anmäler omedelbart till rektor.
b) Elev som upplever sig eller känner sig kränkt kontaktar omedelbart mentor eller rektor.
2. Rektor underrättar huvudmannen om kränkningen.
3. Rektor informerar elevhälsan.
4. Rektor och personal ur elevhälsan för enskilda samtal med de inblandade, som var och en får berätta sin version.
5. Rektor kontaktar de inblandades vårdnadshavare.
6. Rektor beslutar om eventuell konferens.
7. Rektor informerar om händelsen till annan berörd personal.
8. Rektor dokumenterar förlopp och beslut.

Rutin för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. a) Elev eller personal som uppmärksammat kränkningen anmäler omedelbart till rektor.
b) Elev som upplever sig eller känner sig kränkt kontaktar omedelbart mentor eller rektor.
2. Rektor underrättar huvudmannen om kränkningen.
3. Rektor informerar elevhälsan.
4. Rektor och personal ur elevhälsan för enskilda samtal med de inblandade eleverna, som var och en får berätta sin version.
5. Rektor för tillsammans med skyddsombud enskilda samtal med berörd personal.
6. Rektor kontaktar de inblandades vårdnadshavare.
7. Rektor beslutar om eventuell åtgärd.
8. Rektor informerar om händelsen till annan berörd personal.
9. Rektor dokumenterar förlopp och beslut.

Rutin för uppföljning

Rektor för uppföljningssamtal och utvärderar ev. åtgärdsprogram med de inblandade så länge behov finns.

Beroende på tillfälle och grad av kränkning, så kan rektor delegera uppföljningen till annan pedagogisk personal.

Rutin för dokumentation

Alla kränkningsärenden anmäls via Topdesk enligt gällande rutiner (av skolans personal) och går därmed direkt till Huvudman. All dokumentation gällande elever dokumenteras i ProRenata.

Ansvarsförhållande

Rektor är ytterst ansvarig att kränkningar utreds, förebyggs och förhindras enligt ovan.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev eller en medarbetare sämre än andra och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev eller medarbetare på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en persons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att den utsatte känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

- Exempel: Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen.
- Exempel: Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans.
- Exempel: Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoulett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där.
- Exempel: Thomas, som är mörkhyad, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa".
- Exempel: Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt.
- Exempel: Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp.

- Exempel: Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP."
- Exempel: Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb".
- Exempel: James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något.
- Exempel: Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

- Exempel: Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon beter sig som en hora och hånglar med vem som helst.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en persons värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier. Både medarbetare och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

- Exempel: Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Exempel: Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Exempel: Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Befogad tillrättavisning

En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven i fråga kan uppleva den som kränkande.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

- Exempel: Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej".

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsöverskridande identitet eller uttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

- Exempel: Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och i stället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

- Exempel: En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp.
- Exempel: Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria A i betyg, då svenska inte är hennes modersmål.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

- Exempel: Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen.
- Exempel: "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Ex:

- Exempel: På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp.
- Exempel: Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!"

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

- Exempel: Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- Exempel: På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas de tydligt yngre och de tydligt äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

- Exempel: Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta.

Länkar som stöd

Kränkande behandling

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund/krankning-av-elev>

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/vardegrund/krankning-av-elev/stodmaterial-i-arbetet-1.250686>

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/skollag-2010800_sfs-2010-800#K6

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/rubriken-upphor-att-galla-u2017-01-01_sfs-2006-1083

Aktiva åtgärder

<https://www.skolverket.se/regelverk/nya-regler-om-aktiva-atgarder-i-diskrimineringslagen-1.256400>

<http://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/#Kapitlet-3-Aktiva-atgarder-2017>

<http://www.do.se/globalassets/stodmaterial/nya-bestammelser-for-forskola-skola.pdf>

<http://www.do.se/globalassets/stodmaterial/stod-oversikt-aktiva-atgarder-arbetsgivare.pdf>

<http://www.do.se/globalassets/stodmaterial/stod-faktablad-aktiva-atgarder-for-arbetsgivare.pdf>